Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 71. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 27, 1980 No. 71. VOL. LXXXVII.

АКЦІЯ „ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД" БУЛА В ЦЕНТРІ ЗУСТРІЧІ ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГГ З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. (Л. В-а). Турбота за успіх акції „Правозахисний Мадрид" спонукала Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи шукати зустрічі з українським громадянством метрополітального Ню Йорку, яка і відбулася тут в понеділок, 24-го березня, увечорі в УНДомі з участю чотирьох членів Української Гельсінкської групи: ген. Петра Григоренка, Леоніда Плюща, Ніни Строкатої-Караванської та Надії Світличної. На залі були присутні й інш члени Групи: Раїса Мороз, Віктор Боровський та Зінаїда Григоренко, членка Московської Гельсінкської групи.

Ген. Петро Григоренко

Вечір, що зібрав наших громадян (були зайняті і всі стоячі місця, з коридором включно), тривав від 7:30 до 10-ої вечора і на ньому можна було вислухати багато інформацій про діяльність Групи і її окремих членів та опісля ставити питання, на які члени УГГ давали відповіді, часто допомагаючи один одному чи доповнюючи першу відповідь, вносячи в усі спірні питання незвичайну ясність.

Вечір-зустріч започатковано виступом керівника нашої Гельсінкської групи ген. Петра Григоренка і він познайомив зібраних з провідником вечора, адвокатом Зеноном Онуфриком, якому і передав ведення програми.

Доповідь ген. П. Григоренка

Першим доповідав ген. Григоренко, підкреслюючи потребу негайної дії всіх для належної підготови до Мадридської наради, що відбудеться вже в листопаді ц.р.. Посиленої нашої дії вимагають і трагічні обставини в Україні й у цілому СССР, де заарештовано багатьох правозахисників, а українських — розгромлено в нечуваний спосіб, коли за ґратами опинилися вісімнадцять осіб з Київської Гельсінкської групи. З України вже давно нема вістей, а з Москви генерал дістав нещодавно дві, де в один голос стверджується, що там настали „страшні часи". Про Україну, то репресивні акції совєтського уряду там всі окреслюють як „чистий бандитизм". Так кажуть з багатьох джерел, — каже ген. Григоренко. Москва намагається, і їй це у великій мірі вдається „замкнути уста українцям". Тут прелеґент зупинився на конкретних прикладах знущань над українцями: Горбалем, батьком і сином Січками та багато іншими. Ніхто не сміє промовити проти репресій, всі повинні бути за ґратами.

Чому, — питає Григоренко, — така лють проти правозахисного руху? Отже, виходить, що його, цього руху, СССР таки боїться. Гельсінкський рух, що його багато хто з нах недоцінює, являє з себе могутній засіб боротьби з потворним совєтським режимом, і це у наших обов'язках зробити так, щоб про знущання й сваволю на Україні почув цілий світ. Правозахисний Гельсінкський рух в Совєтському Союзі для тієї системи дуже небезпечний тому, бо він намагається відродити суспільство: суспільство в СССР поділене на окремі одиниці, воно не виступає разом як одне ціле, не підносить спільного голосу проти нелюдського уряду, а правозахисний рух відроджує зговореність поміж людьми, відроджує суспільство, щоб люди не були розпорошені, щоб говорили поміж собою, переборюючи й відкидаючи страх. В країні, де все просякнуто агентурою, де людина людині вовк, правозахисники говорять так, як члени великого і з'єднаного колективу, як члени суспільства. Вони „ідуть на Голгофу", і в тому ході їх видно широко й далеко...

Приклад людської справжньої постави, гідної постави — передається іншим. Оповідає генерал про один експеримент, що його провів він і Микола Руденко колись в Кончі Заспі, в містечку, де жив Руденко. Вони

(Закінчення на стор. 4)

СЕНАТОР Е. КЕННЕДІ ПЕРЕМІГ У ПРАВИБОРАХ В НЮ ЙОРКУ І КОННЕКТІКАТ

Ню Йорк. — Всупереч опитам і передбаченням політичних спостерігачів, сен. Едвард Кеннеді добився значних перемог над президентом Джіммі Картером у президентських правиборах Демократичної партії у стейтах Ню Йорк і Коннектікат, які відбулись у вівторок, 25-го березня. Ця перемога, передбачають спостерігачі, внесе „новий дух" у кампанію сен. Кеннеді, навіть якщо взяти до уваги факт, що вона є вислідом дуже специфічних факторів.

Сен. Едвард Кеннеді

Несподіванкою була також перемога Джорджа Буша над Роналдом Ріґеном у правиборах Республіканської партії у стейті Коннектікат. Натомість у стейті Ню Йорк Ріґен здобув високу перемогу, як цього можна було сподіватись, добиваючись успіхів навіть у лібералько настроєних округах.

Після обчислення 94 відсотків голосів у стейті Ню Йорк, сен. Кеннеді одержав 511,427 голосів (59 відсотків) і 164 конвенційні делеґати, а президент Картер 358,841 голосів (41 відсоток) і 118 делеґатів. У правиборах Республіканської партії у тому стейті Ріґен здобув 73 делеґати, Буш 6, а конґресмен Джон Андерсон 1 делеґата.

У стейті Коннектікат сен. Кененді здобув 47 відсотків голосів і 29 делеґатів, а президент Картер 41 відсоток голосів і 25 делеґатів. У правиборах Республіканської партії у тому стейті Буш здобув 39 відсотків голосів і 15 делеґатів, Ріґен 34 відсотки голосів і 14 делеґатів, а Андерсон 22 відсотки і 6 делеґатів.

Не зважаючи на ці перемоги сен. Кеннеді є дальше позаду президента Картера у загальному числі делеґатів відношенням 384 до 746. На номінацію потрібно 1, 666 делеґатів.

Також перемога Буша у Коннектікат залишає його ще далеко позаду Ріґена у досі здобутому числі делеґатів. Ріґен веде із 325 делеґатами, перед Бушом із 71 делеґатом та Андерсоном із 45 делеґатами.

Згідно з твердженнями аналітиків у перемозі сен. Кеннеді заважили два фактори, а саме, резолюція Ради Безпеки Об'єднаних Націй із засудженням Ізраїля за встановлення поселень на завойованій від арабів території і піддержка тої резолюції Урядом ЗСА та заплановані президентом Картером обмеження фондів на різні федеральні програми для стейтів і міст, як засіб поборювання інфляції. Опити виказали, що три із чотирьох громадян жидівського роду голосували за сен. Кеннеді.

Ізраїльський кабінет рішив встановити училища в Геброні

Єрусалим. — Ізраїльський кабінет, не зважаючи на зростаючий спротив світової публічної опінії і можливість серйозних сутичок з арабами, рішив встановити кілька нових училищ у місті Геброні на західньому побережжі ріки Йордан. Це рішення перейшло відношенням голосів 8 до 6, при трьох здержаних.

Це вперше від часу захоплення Геброну від арабів у шестиденній війні в 1967 році, що уряд Ізраїля дозволив своїм громадянам поселюватись в самому Геброні, обмежуючи досі такі поселення до передмістя. Згідно з новим рішенням в Геброні плянується відкрити вищу школу для вивчення жидівської релігії та училища для студій жидівської історії.

Прем'єр-міністер Менахем Беґін сильно обстоював це рішення кабінету, не зважаючи на опозицію міністра оборони Езера Вайцмана та інших міністрів. Він повідомив про це рішення кабінету спеціяльного відпоручника президента Джіммі Картера Сола Ліновіца, який відмовився від будь-яких коментарів. Білий Дім вже раніше висловив своє негодування з приводу нових поселень ізраїльців на завойованих ними від арабів територіях на західньому побережжі ріки Йордан.

Політичні спостерігачі уважають, що становище Ізраїля щодо поселень може створити нові комплікації у заходах знайти комплексну розв'язку критичної ситуації на Близькому Сході.

У ЛМКЛЮБІ ВІДБУДЕТЬСЯ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІВАНА СМОЛІЯ

Ню Йорк, Н.Й. — Старанням Об'єднання Українських Письменників „Слово", Товариства „Бойківщина" — Відділ „Маківка" та Літературно-Мистецького Клюбу у п'ятницю, 28-го березня ц.р., в год. 7-ій вечора, у цьому ж Клюбі, при 136-ій 2-га евеню, відбудеться авторський вечір відомого письменника і журналіста Івана Смолія.

У програмі цього вечора, що її попередить вступне слово ред. Уляни Любович, візьмуть участь: автор — Іван Смолій, Марта Зєлик, Роман Тимчук та Степан Крижанівський, з читанням творів цього письменника, а в музичному інтермеццо виступить із сольоспівом — Лариса Маґун-Гурин та в дуеті бандуристів — Іван і Володимир Лехіцькі.

У САЛЬВАДОРІ ВБИТО КАТОЛИЦЬКОГО АРХИЄПИСКОПА

Сан Сальвадор. — У понеділок увечері, 24-го березня, невідомий атентатчик вбив тут католицького архиєпископа Ель Сальвадору. Оскара Арнульфо Ромеро, який був відомий із своїх виступів в обороні прав людини і критики правих і лівих екстремістів.

Архиєпископ Оскар Арнульфо Ромеро

Покійний архиєпископ Ромеро відправляв заупокійну Службу Божу у каплиці одної з місцевих лікарень у річницю смерти матері його приятеля і відомого журналіста Хорґе Пінто. Ромеро якраз закінчив свою проповідь до біля двох десятків вірних, в якій він наголошував права людини, зокрема справедливість, коли до Каплиці увійшов невідомий осібняк і одним пострілом з пістолі вбив його. Атентатчика не вдалось зловити, а архиєпископ Ромеро помер кілька хвилин пізніше. Лікарі ствердили, що куля поцілила прямо в серце.

Архиєпископ Ромеро — це черговa жертва роздору і громадянської війни у цій найменшій республіці Центральної Америки, якого під цю пору править п'ятичленна хунта. Від деякого часу архиєпископові Ромерові грозили вбивством і ліві і праві екстремісти, а правлячі військовики нерадо прислухались його заявам про порушення прав людини, про несправедливість та потребу соціяльних реформ. Архиєпископ Ромеро втішався великою популярністю і повагою серед 4,5 мільйонового населення Ель Сальвадору. Минулого року група американських законодавців і членів парляменту Великої Британії була номінувала його на Нобелівську нагороду миру.

Убивство архиєпископа Ромеро віддзеркалює особливу ролю католицького священства у країнах Центральної і Південної Америки, яка старається вдержати рівновагу поміж правлячими урядами і різними реформаторськими групами правої і лівої закраски. Деякі священики попадають в екстрему і падуть жертвою тих чи інших терористичних груп. У самому Ель Сальвадорі в останніх місяцях згинуло в цей спосіб понад десяток священиків. Подібна ситуація існує й в інших країнах цього континенту.

Правляча хунта проголосила триденну жалобу на знак пошани до вбитого ієрарха і заповіла надзвичайні наради. Американський амбасадор Роберт Вайт висловив співчуття урядові і населенню країни.

А. СОЛЖЕНІЦИН ВИСТУПАЄ В ОБОРОНІ ДВОХ ЗААРЕШТОВАНИХ СВЯЩЕНИКІВ

Ню Йорк. — Александр Солженіцин, відомий російський письменник-лавреат, якого совєтська влада „видворила" в 1974 році, виступив в обороні заарештованих російських православних священиків Дімітрія Дудка і Ґлєба Якуніна, заявляючи, що він готов свідчити в їхню користь під час судових процесів.

У заяві під заголовком „Брежнєв не може дивитись прямо в очі священикові" Солженіцин обвинуватив Брежнєва у виповідженні „тотальної війни" священикам і вірним в СССР. Солженіцин твердить, що він довідався з дисидентських кругів в Москві, що органи КҐБ приготовляють судові процеси над Дудком і Якуніним, „відповідно тренуючи фальшивих свідків з-поміж молодих людей, які обвинувачуватимуть тих священиків у гомосексуалізмі і влаштовуванні пиятських оргій". Заявляючи, що він добре знає обох священиків ще з часів його перебування в СССР, Солженіцин готов опрокинути обвинувачення КҐБ та викрити перед світом „цей підлий задум совєтських лідерів".

„Комуністичні лідери все ще мають досить сили, щоб схоплювати людей, а то й цілі континенти, але вони не мають сміловости дивитись прямо людям увічі", заявив Солженіцин.

Як відомо, о. Дудка органи КҐБ заарештували в січні цього року після того, як він влаштував кілька молитовних зустрічей для вірних його парафії на передмістях Москви. О. Дудко, якому 58 років, втішався великою пошаною серед вірних і вів свою духовну працю в рамках законів СССР. Його приятель о. Якунін, якому 46 років, є членом-основником Християнського комітету оборони вірних в СССР. Його заарештували ще в листопаді минулого року.

СИНОД ІЄРАРХІЇ УКЦ ОБРАВ КАНДИДАТІВ НА КОАДЮТОРА БЛАЖЕННІШОГО

У вівторок, 25-го березня, д-р Роман Смик телефоном з Риму поінформував, що Синод Ієрархії Української Католицької Церкви, що його скликав Папа Іван Павло II та який продовжується у Ватикані, у другому дні своїх нарад вибрав трьох кандидатів на коадютора Блаженнішого Патріярха Йосифа з правом наслідства. Папа Іван Павло II вирішить хто з цих обраних кандидатів буде коадютором і цього рішення можна очікувати в найближчому часі. Наради Синоду продовжуються.

Від д-ра Р. Смика та з інших джерел з Ватикану і Філядельфії одержано тексти звернень і проповідей Папи Івана Павла II та Блаженнішого Патріярха Йосифа під час нарад Синоду і ці тексти будуть надруковані в чергових виданнях „Свободи".

Блаженніший Патріярх Йосиф

В Мюнхені відбулись Загальні Збори УМХС

Мюнхен, Німеччина — Дня 24-го листопада ц.р. у Мюнхені відбулися Загальні Збори (Делеґатський З'їзд) Української Медично-Харитативної Служби. Про діяльність за минулу каденцію звітували: Головна Рада, Головна Управа і Контрольна комісія. Після обговорення звітів на внесок Контрольної комісії одноголосно уділено абсолюторію уступаючим органам УМХС.

Відтак Загальні Збори, на внесок Номінаційної комісії, затвердили наступних кандидатів до нових органів УМХС: Головна Рада: д-р Ярослав Ковалик — голова; члени: д-р Михайло Демянів, мґр Евген Рен (Побігущий), о. канцлер Степан Дмитришин і о. протопресвітер Паладій Дубицький; Головна Управа: д-р Богдан Сенишин — голова; д-р Володимир Мялковський заступник голови; інж. Григорій Комаринський секретар; д-р Олекса Вінтоняк—фінансовий референт; Контрольна комісія: проф. д-р Зенон Соколюк—голова; ред. Стефан Мудрик та Василь Ткачук — члени.

Проф. д-р Ярослав Гинилевич, довголітній голова Головної Управи УМХС не кандидував до нової Управи з огляду на поважний вік. Загальні Збори, висловивши д-рові Я. Гинилевичові подяку за довголітню та жертвенну працю для Української Медично-харитативної Служби, обрали його почесним головою цієї установи.

КОРОТКІ ВІСТІ

У БОҐОТІ ПІСЛЯ ОДИНАДЦЯТИДЕННОЇ ПЕРЕРВИ В ПЕРЕГОВОРАХ поміж лівими терористами і урядом Колумбії про звільнення закладників, знову відбулися розмови 24-го березня. Їх заініціювали самі закладники-дипломати, яких є в неволі ще приблизно 32 особи, коли обидві супротивні сторони не могли ні до чого конкретного договоритися. Тепер ліві міські партизани, які захопили Дімініканську амбасаду вже майже місяць тому, зменшили дещо свої вимоги. Вони вимагають звільнення з тюрми найменше 28 запідозрених в тероризмі їхніх друзів, називаючи їх поіменно, на що уряд Колумбії досі не хоче погодитися.

В ІТАЛІЇ НЕ ПРИПИНЯЮТЬСЯ ТЕРОРИСТИЧНІ ЗАМАХИ НА ВИЗНАЧНИХ ОСІБ італійського життя в усіх його царинах. Так в понеділок, 24-го березня, убито трьох членів з парамілітарної поліційної еліти, а важливі документи, які вони оберігали, вкрадено. Сумнозвісна Червона бригада взяла на себе ці вбивства, телефонуючи кількакратно до італійських періодиків. Крім цього замаху, того самого дня професора економії з Ґенуйського університету прострелено по ногах, як це є звичаєм цих лівих „червонобригадників", які в той спосіб, скалічивши, примушують нелюбих їм визначних італійців усунутися з кону діяльного життя.

МИНУЛОТИЖНЕВА ПОСТАВА АМЕРИКАНСЬКОЇ СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ закордонних справ у справі Греції та її наміру повернутися в НАТО викликала незадоволення уряду в Греції, а грецькі соціялісти обрушилися на Америку з несамовитими обвинуваченнями проти, — як у Греції вважають, — „протурецької" позиції ЗСА, вимагаючи від свого уряду припинити будь-які переговори з НАТО взагалі і про поворот Греції до НАТО зокрема, та вимагають закриття всіх американських баз у Греції. Уряд Греції уповноважив свого амбасадора у Вашінґтоні 24-го березня жадати вияснення від американських урядових чинників у справі відповіді Джорджа Веста, заступника Державного секретаря в европейських справах, який сказав, що поворот Греції до НАТО не може відбутися на базі з 1974 року, бо, мовляв, за цей час „загальна структура команди НАТО змінилася і засадничі труднощі поміж двома країнами ще більш ускладнилися".

З АФРИКАНСЬКОЇ КРАЇНИ ЧАД ЧЕРЕЗ ЗБРОЙНУ БОРОТЬБУ ПОМІЖ партійними фракціями, французькому війську довелося евакувати з тієї країни до Камеруну половину всіх білих мешканців Чаду, які становлять 900 осіб. Поміж евакуованими є і американський амбасадор Доналд Р. Норланд. Боротьба в Чад ведеться поміж озброєними прихильниками тамошнього президента і військом, що підлягає міністрові оборони. За чотири дні війни поміж ними, — подає Агентство Франс — є вже понад 700 вбитих. Столиця Чаду Нджямена поділена на дві частини: одна з президентом на чолі займає білі квартали, а частина міста міністра оборони — чорні. Чад — колишня колонія Франції.

Ред. Ярослав Гайвас увійшов в склад редакції „Свободи"

У процесі наладнування справ видавництва УНС, зв'язаних також із резигнацією з посту головного редактора та відходом від праці в „Свободі" ред. Василя Тершаківця, Головний Екзекутивний Комітет УНС заанґажував на повночасну працю в редакції щоденника довголітнього кореспондента „Свободи" та відомого із своєї багатобічної активности громадянина, ред. Ярослава Гайваса, який почав виконувати свої нові обов'язки в редакції „Свободи" з днем 17-го березня 1980. Того ж дня на повночасну працю в редакції українського щоденника перейшов, згідно з рішенням керівних органів УНС, дотеперішній редактор англомовного тижневика Зенон Снилик.

Ред. Ярослав Гайвас

РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЕСТОНІЇ В НЮ ЙОРКУ

Подібно, як українці, естонці та їх балтійські сусіди, литовці і лотиші, відмічують річниці проголошення незалежности Естонії, Литви й Латвії, на які запрошують українців та представників інших поневолених Москвою народів. У тих історичних відзначеннях балтійських народів беруть участь також представники американського уряду, бо уряд ЗСА далі не визнає насильного захоплення Москвою балтійських держав у червні 1940 року та визнає їх дипломатичні представництва у Вашінґтоні.

Естонці, як теж литовці та лотиші, мають добре зорганізовані інформативні центри не тільки в Америці, але також в Европі, а передусім у Стокгольмі, Швеція, де балтійська діяльність часто-густо викликає протести совєтського уряду.

Між українцями й балтійськими організаціями в Америці панують добросусідські відносини і співпраця на крайовому й місцевому рівнях, і координація на міжнародних конференціях, як наприклад, спільні наради й консультації з приводу конференції в справі Гельсінкських Угод, що має відбутися цього року в Мадриді в Еспанії.

В п'ятницю, 22-го лютого, відбулося відзначення 62-річчя естонської незалеж ности в Естонському Домі в Ню Йорку. На фото, при столі сидять (зліва): Горст Углих, голова Комітету Поневолених Націй в Ню Йорку, та його дружина Ева; генеральний консул Естонії Ернст Яксон; Джан Д. Блекен, представник Державного Департаменту; д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", та його дружина Марія, заступниця головного предсідника УНС, і мґр Іван Базарко, адміністративний директор УККА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City, N J 07303

Два суперники

Коли писані ці рядки — в перший „офіційний" день весни 1980 року — відбулися вже 8 правиборів. Президент Картер, як передовий кандидат Демократичної партії, виграв у 7-ох, — програв до свого однопартійного суперника сенатора Едварда Кеннеді тільки в одному стейті Массачуссетс,який є „родинним" стейтом дому Кеннеді. Третій демократичний кандидат, каліфорнійський губернатор Джордж Бравн, залишився далеко позаду і певне перед кінцем виборів зречеться кандидатури. Що стосується республіканців, то вже зреклися дальшої участи у виборах голова сенатської меншости сен. Говард Бейкер, колишній губернатор Тексасу Джон Коннелі і формально не зголошений, якого проте поважно брали під увагу, як потенціяльного кандидата, колишній президент Джералд Форд.

На тлі дотеперішнього висліду правиборів найбільшою несподіванкою був повний провал кандидатури сенатора Едварда Кеннеді: адже ще рік тому в усіх опитах, що їх переводили професійні опитові агенції і окремі часописи, Кеннеді користувався популярністю в суспільстві у відношенні до президента Картера 2:1. Тим часом він, як згадано, на попередніх правиборах виграв тільки в одному „власному" стейті, а в останніх правиборах у великому стейті Ілліной, куди його запросили на керівника маніфестаційного походу в „Дні св.Патріка" у Чікаґо (родина Кеннеді — ірляндського походження) — його „зрадили" і католики, і робітничі спілки і службовці-урядовці, а голосували за ним тільки чорні і так би мовити заприсяжені ліберали. Похвально свідчить про стійкість і впертість того діяча, що він надалі бореться за доступ до Білого Дому, покладаючися ще на вигру у великому стейті Ню Йорку 25 березня ц. р., але виборчі математики вираховують , що навіть вигра у правиборах в стейті Ню Йорку (дуже сумнівна, бо сам губернатор Кері передбачує перемогу Джіммі Картера), не врятує позиції Кеннеді на Конвенції Демократичної партії у травні ц. р. у Ню Йорку. За твердженням авторитетних аналітиків — найбільшою причиною прогри сенатора Кеннеді не є захоплення в Ірані американських закладників і інвазія СССР на Афганістан, що спричинило явище масової солідарности суспільства за урядуючим президентом Картером, як радше його нещаслива, жалюгідна автомобільна катастрофа з-перед років на мості Чаппаквідік, де він сам врятувався, але загинула 28-літня дівчина, Мері Джо Копечне, при чому він, сенатор Кеннеді, зголосив ту катастрофу поліції в кільканадцять годин пізніше, дармащо зараз через вулицю були три освітлені доми з телефонами, відкіля можна було викликати поліцію і пожежну сторожу, що ще могло б врятувати дівчину. Едвард Кеннеді рахував, що та історія вже забулася, але низка часописів великими накладами пригадали її з ворожими супроти Едварда Кеннеді насвітленнями.

Має ще відбутися 28 правиборів. Дотепер Картер здобув вже 498 делегатів, Кеннеді 196. По республіканському боці Ріґен має 209 делегатів, Буш 47, Андерсон 39, Кейн 5. Для вигри демократа на конвенції треба 1,660 делегатів Всі південні стейти і більшість західніх — консервативні і будуть вірогідно голосувати за Ріґена, як республіканця, та Картера, як демократа. Для вигри на конвенції Республіканської партії треба 990 голосів. Так, що ці два видатні американські діячі, кожний із них уже з великим державницьким досвідом, стануть суперниками у листопадових виборах. Ріґенові закидають, що він „застарий" — 68 років — і що „занадто консервативний", але він вказує, що в стейті Ілліной із Чікаґо включно переміг місцевого ліберального республіканця конґресмена Андерсона. А що Роналд Ріґен поручає гостріші методи поведення задля визволення закладників з Ірану і супроти СССР за наїзд на Афганістан, то це допоможе йому у нинішній ситуації, коли настрої в Америці пішли направо.

Роман Рахманний

ШЕВЧЕНКОВА ЗАПОВІДЬ, ПЕРЕСТОРОГА І НАСТАНОВА

Хто з нас у березні вшановує Тараса Шевченка не тільки своєю присутністю на концерті в його честь, а й також вдумливим читанням його творів, той визнає незмінну актуальність його заповіді, перестороги й настанов. Події навкола Афганістану мимохіть нагадують його слова з поеми „Кавказ":

І тебе загнали,
мій друже єдиний,
Мій Якове добрий!
Не за Україну,
А за її ката довелось
пролить
Кров добру, — не чорну;
довелось запить
З московської чаші
московську отруту!

Бо тоді, 1845 року, Росія загнала тисячі вояків із поневолених раніше народів на Кавказ, щоб переважаючими силами зламати опір волелюбних кавказьких народів. Найяскравішою жертвою тієї імперіялістичної політики і стратегії московського агресора був, у тому році для Шевченка, його приятель Яків Де Бальмен, із Переяславського повіту.

Читаючи про те, як за ті московські інтереси „лягло кістьми муштрованих чимало", хоч-не-хоч згадуєш і китайсько-російські сутички в районі рік Уссурі та Амур, на Далекому Сході, дванадцять років тому. Серед полеглих т. зв. совєтських вояків у боях з китайською народною армією більшість становили українці, зодягнені в російські мундири, вишколені на російських військових традиціях і „загнані" туди на загибіль в ім'я інтересів червоних імператорів.

А сьогодні в Україну з Афганістану проникають глухі вістки про те, що за подібної обстановки та в ім'я тих самих політично-стратегічних цілей українські по-російському муштровані люди знову гинуть від куль волелюбних жителів ще однієї азійської країни. Ціла сотка совєтських парашутистів загинула під час десантної операції на одне містечко у східній частині Афганістану. З тієї кількости 36 мають українські прізвища. „Не за Україну, а за її ката довелось пролить кров добру..."

Важлива обставина: у цій парашутній групі не було ні одного совєтського громадянина азійської раси!.. Киргизи, таджики, азербайджанці, туркмени й інші азійці відмовилися воювати проти своїх расових і культурно-релігійних „свояків"-афганців. Багато з них дезертирували до повстанців, коли тільки дізналися, що не для оборони афганської республіки, але для поневолення її громадян загнали їх туди в афганські гори кремлівські стратеги.

Хоч-не-хоч тоді Кремлеві довелося зняти „димову заслону" зі своїх нібидопомогових операцій та явно-славно кинути на афганських патріотів... слов'ян і балтійців. Звичайно, для Москви українське „гарматне м'ясо" найдешевше і окупляється найкращими наслідками. Великою кількістю погиблих „людей муштрованих" українського роду Москва здобуває нові терени, а водночас послаблює фізичну присутність українців на українській території, де остається більше місця для росіян і русифікованих етніків-іміґрантів.

Політика й історія повторюються

Здається ще зовсім недавно, а це вже 135 років тому, як Тарас Шевченко проклинав московських аґресорів за те, що вони на Кавказі „ненагодовану і голу, застукали сердешну волю" і своїми „хортами, і гончими, і псарями" зацькували її. А вже з того часу одшуміла Перша світова війна з мільйонами українських жертв за великодержавні цілі Росії та внаслідок різницької стратегії російських генералів. Примарою у спогадах самовидців і дослідників висить статистика фінляндської кампанії взимку 1939-40,що пожерла цілі полки совєто-російської армії, складені з українських новобранців.

А ганебні і „славні" військові операції совєторосійських маршалів і генералів під час Другої світової війни проковтнули майже десять мільйонів українців та українок.

Лягло кістьми
Людей муштрованих
чимало.
А сльоз? А крови?
Напоїть
Всіх імператорів би
стало
З дітьми і внуками,
втопить
В сльозах удових...
А дівочих,
Пролитих тайно
серед ночі!

А батькових, старих,
кровавих!
Не ріки, —
море розлилось,
Огненне море!..

Ще зовсім недавно під час східньо-німецького повстання 1953 року, на підходах до Берліну та на вулицях Ляйпціґу, мовчки і безславно гинули муштровані українці в російських мундирах... В Угорщині 1956 року... На Сінайському півострові,від ізраїльських бомб і куль, 1967 року... Навіть у Чехо-Словаччині 1968 року, хоч і яка маленька була „війна".

(Закінчення на стор. 3)

Роман Ільницький

ПРО ДЕРЖАВНІ ВИБОРИ І ПРО УКРАЇНСЬКЕ „ЛАББІ"

(3)

2. Реєстрація українських виборців у міські виборчі округи

Щоб голосувати, кожна доросла людина має вписатися у виборчі списки тієї виборчої округи, де вона проживає (кожне місто поділене на виборчі округи, які переважно не покриваються з адміністративним поділом міста). Вписуючись треба подати, до якої партії виборець належить (демократичної, республіканської, консервативної, ліберальної тощо). Безпартійні вписують, що вони є незалежні.

Як сказано, реєстрація є передумовою участи у виборчому процесі і тому цілий плян інтеґрації українців в американське, канадське чи інше політичне життя залежатиме від того, чи СКВУ і УККА вдасться успішно провести цю акцію.

3. Вписи до американських і канадських політичних партій

У політичному житті Канади і ЗСА ключову ролю відіграють політичні партії. Їм належить привілей висувати кандидатів на послів, сенаторів, губернаторів, посадників міст, радних і т. д. Партії пропонують кандидатури тільки своїм членам і допомагають їм переводити виборчу кампанію шляхом мобілізації фондів і виборчих голосів. Після їх вибору, партії впливають на напрям їхньої діяльности.

Із сказаного виходить ясно, що в українському інтересі є мати щонайбільше своїх людей в американському й канадському партійному апаратах і то головно таких, які своїми даними дають запоруку, що можуть там зайняти впливові місця. Маючи це на увазі, СКВУ, УККА, КУК тощо повинні зробити заходи, щоб такі українці вписувалися до американських і канадських партій.

4.. Участь у виборах

Перевівши реєстрацію українських виборців, система СКВУ у співпраці із усіма українськими політичними і громадськими організаціями, стоятиме перед черговим завданням: переконати їх (виборців), щоб вони масово пішли в день виборів до виборчої урни. Тут (як і при реєстрації) повинен бути введений у дію увесь пропаґандивний апарат, повинні бути названі прізвища кандидатів, які найбільше сприяють українцям тут і українській справі в Україні, та повинні бути зроблені всі можливі заходи, щоб на них були віддані голоси.

Акцію треба проводити так, щоб вона зрушила також англомовних українців, яких у ЗСА і в Канаді є вже 80 відсотків, згідно з урядовою статистикою.

5. Капіталізація виборів

Звичайно, більшість кандидатів, на яких голосуватимуть українці, будуть не-українцями, але коли вони будуть вибранцями тих виборчих округ, де живе українське населення, то вони рахуватимуться з думкою і потребами українців. Отже постає потреба,щоб місцеві відділи крайових централь (УККА тощо) були з ними в контакті й інформували їх про українські побажання і вимоги, та щоб робили натиск на їх виконання.

Цілком природно, що вони не будуть ангажуватися по боці тільки якоїсь однієї партії, поскільки їх завданням буде залучити до акції прихильників різних партій і різних кандидатів.

6. Утворення українського „лаббі"

Зв'язки СКВУ з кандидатами та натиск на них, щоб вони допомагали українцям і українській справі, є початком того, що в ЗСА і Канаді називають „лаббі".

Це є представництва різних груп населення (політичних, економічних, етнічних, релігійних, культурних тощо), які мають одне завдання, а саме впливають на органи влади, щоб вони діяли по лінії тих інтересів, які ці представництва заступають. В Америці на відтинку політично-етнічному вславилися головно жидівські, арабські і корейські „лаббі". Ще нещодавно „лаббі" були в початках свого розвитку, але нині вони розвинулися до тієї міри, що з ними рахуються навіть голови держав. Президент Картер вже кілька разів звертався з проханням, щоб виборці робили натиск на своїх законодавців у справі ухвали проєктів законів про політику на відтинку енерґії. За допомогою свого „лаббі" жиди домоглися того, що американський Конґрес відмовився дати Совєтському Союзові економічні концесії т. з. „найвищого упривілеювання" до часу, поки совєтський уряд не дозволить на необмежену еміґрацію жидів. Вони добилися навіть того, що їхні організації у ЗСА ведуть прямі переговори з урядами Румунії і Угорщини в справі прав і привілеїв жидівського населення в тих державах. Від висліду тих переговорів залежить характер американсько-румунських і американсько-угорських взаємин.

(Продовження буде)

Лев Яцкевич

МІСТА НЕДАЛЕКОГО МАЙБУТНЬОГО

Згідно з прогнозами демографів та статистиків, — населення нашої землі в 2050 році дорівнюватиметься 15 більйонам, а в 2100 році 40 більйонам. При такій кількості населення та постійній його міграції до поширення міст буде проходити в вертикальнім напрямі.До речі,той процес вже почався на початку цього сторіччя будовою хмарочосів,чи пак хмаросягів. Одним з виявів тривимірної урбаністики майбутнього, слід вважати проєкт т. зв. „Габітату 67", виставленого 13 років тому на світовій виставі „Експо-67" в Монтреалі.

Недавно, західньонімецький архітект Р. Ґабрієлл запроєктував дуже оригінальний мешкальний будинок, що вміщатиме 25,000 мешканців. Цей будинок має форму хмарочосної вежі, висотою 1,250 метрів. Ще один, сміливий проєкт „міста-вежі" виготовив англійський архітект М. Фришмен. Його „піднебесний" будинок має 850 поверхів 3,200 метрів заввишки. В такім будинку можна буде примістити півмільйона людей, цебто всіх мешканців сьогоднішнього Львова.

Ще інший проєкт хмарочосного міста майбутнього, запроєктував відомий американський архітект Ф. Л. Райт. Його хмарочос має оригінальну форму стрункої, трибічної іглиці, висотою поверх 1,000 метрів. Стрижень тієї споруди становитиме сталева щогла впущена в землю 100 метрів завглибшки.

На тій щоглі будуть заякорені підлоги і стелі всіх поверхів та зв'язані на обводі сталевими линвами, що входитимуть з вершка сталевої конструкції цього хмарочосу. Плянований будинок матиме 528 поверхів, що будуть пов'язані комунікаційно 6-ма елевейторами, з модерним погоном атомної енерґії зі швидкістю поруху 100 км. на годину. Цей футуристичний хмаросяг розрахований на 130, 000 мешканців та становитиме адміністраційний осередок майбутньої, міської метрополії.

Ще з іншим проєктом т. зв. „ідеального міста" виступив французький архітект Дж. С. Мазе. Він запроєктував будинок у формі гігантного, стятого стіжка, що вміщав би в самій середині, різні промислові фабрики, з погоном атомної енерґії, а в зовнішній частині мешкальні приміщення. Ця стіжкова споруда мала б три сектори, між якими пробігали б у формі кола, широкі, комунікаційні артерії.

Такі високі стіжки, чи радше мешкальні кіпці, віддалені просторими, рільничими полосами й парками були б сполучені підземною залізничою комунікацією. У підміських парках були б розташовані школи, спортові стадіони та літунські майдани.

Але з найбільше сміливим проєктом, майбутнього будинку міста виступили японці. Він має форму величезної піраміди, 600 метрів заввишки, що її обтяжну конструкцію становили б два залізобетонні трикутники, що перетиналися б під прямим кутом. На всіх поверхах тієї піраміди можна було б примістити 30,000 мешканців. Доступ до поодиноких мешкальних приміщень мав би відбутися за допомогою елевейторів та рухомих сходів (ескалейторів). У тій мешкальній піраміді, передбачені також школи, крамниці, ресторани, кінотеатри та інші приміщення для публічного вжитку. Цілий ряд таких пірамідних будинків має бути побудований уже в 1980 роках недалеко найбільшого міста світу, Токіо.

ЗСА, що завжди вели перед у футуристичнім будівництві, проєктують побудувати гігантний залізобетонний та сталевий скелет, на якому буде завішений цілий ряд домів у формі гранятків, вальців і куль. Ті будинки були б сполучені між собою за допомогою мешкальних вінд та літаків. Літунські майдани були б розташовані на різних поземах та на самім вершку тієї хмарочосної будівлі, 1,500 метрів заввишки.

Останній приклад урбаністичної футурології,це підбігунові міста, що матимуть власний, штучний мікроклімат, незалежний від температури довкілля. У той спосіб в околицях сьогоднішньої Антарктиди, можна буде побудувати міста, в яких його мешканці не будуть відчувати суворости полярного підсоння. Ті міста були б сполучені висною, однорейковою залізничою комунікацією з підбігуновими літунськими майданами, які становили б єдиний контакт мешканців тих міст з цивілізованим світом. Ціле місто було б приміщене під прозорою копулою, під якою були б розташовані парки, були б приміщені спортові стадіони та місця для розваги мешканців тих міст.

З МЕХІКО ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО НАРЕШТІ ПІСЛЯ МАЙЖЕ РІЧНИХ ЗУСИЛЬ 24-го березня вдалося зупинити вилив нафти з підводного велетенського родовища в Мехіканській затоці. Інженери, після дев'яти місяців боротьби з виливом нафти, зуміли накласти капсулю-віко на отвір родовища, з якого за цей час уплинуло три мільйони з надвишком нафти. Це найбільший вилив нафти в світі і вдвічі більший за найгірший попередній, коли танкер Амоко Кадіз сів на мілину біля побережжя Франції у березні 1978 року.

Володимир Барагура

МОЄ ЗНАЙОМСТВО З „БАТЬКОМ ТАРАСОМ"

(Зі збірки „Калиновий Міст")

(2)

Після трьох днів „гуляння" бешкети й сваволя припинилися, зате жандармерія почала розшукувати й виловлювати й вивозити запідозрених „австріяків", а навіть розстрілювати „шпіонів".

* * *

Наше помешкання частинно зареквірували для старшин армійського штабу. Забрали дві найбільші кімнати, нам залишили меншу і кухню. Двері заставили шафою й матрацами, щоб ми не підслуховували. Мама швидко перенесла портрет „батька Тараса" до малої кімнати.

Була п'ятниця вечір. Пора, якої я найбільше не любив. Тоді мама нагрівала воду, вливала її до величезної мидниці зі синьою поливою „ґлязурою" наверху і з білою всередині й купала мене. Я намагався уникнути цієї немилої операції і викручувався різними вимівками, вигадками, хитрощами, мовляв, болить мене голова, шлунок, зуб, або що я дуже втомлений і хочу спати. Купання можна було ще витримати. Найбільше я боявся останнього акту щотижневого „кошерування" — миття голови. А ще в воєнний час доморобним милом з лою і соди, липким, густим, вонючим. Цим милом мама ретельно натирала мені голову й волосся, а мило заливало мені очі, вуха, спливало за карк, вливалося в уста. Потім мама змивала мені голову водою з чайника, або жбана змішаною з оцтом. Я виривався мамі з рук і верещав під небо: „Вже, вже, вже!" Не обійшлося без ляпасів, а інколи, коли я занадто пручався, мама стискала мене колінами, однією рукою схиляла мою голову до плеса води в мидниці, а другою виконувала обряд очищування. Процедура миття голови з моїм опором тривала довше, тому я врешті здавав і так втрачену позицію.

Цієї п'ятниці історія повторилася. Я стояв уже щасливий, бо миття голови скінчилося і мама обтирала мені волосся. Воно було неслухняне, стирчало мов шерсть або їжачі голки. Ніякий гребінь ні щітка не могли причесати його гладко.

Раптом хтось застукав до дверей і чоловічий голос відізвався:

— Добрий вечір! Чи дозволите ввійти?

Мама відчинила двері. За порогом стояв царський офіцер.

Я впізнав його. Це той самий, що заговорював до мене на подвір'ї, брав мене на руки, садив „на горгоші", частував сухарями, цукерками, помадками, часм із бісквітами, деколи давав мені додому різні лакітки. Казав, що залишив вдома, у Києві такого малюка, як я.

— Вибачте, що турбую вас у вечірню пору, але в мене прохання. Чи не дозволили б мені написати листа до дружини й синка. На нашій квартирі гамірно, а мені треба хвилини спокою.

— Нічого, хазяйко, вистане й ця, а завтра мій деньщик принесе вам більшу ще й банку керасину.

Довго не думаючи офіцер сів на крісло. Раптом зірвався мов опарений. На всі боки розприснули бризки миляної води, а мидниця із дзенькотом покотилася по підлозі.

Ми всі здеревіли від страху. Офіцер може нас усіх перестріляти з пересердя! Але він розкотисто засміявся, а ми разом із ним.

— Гаразд, я сяду на іншому кріслі — заспокоююче промовив офіцер і став писати листа. Скінчивши писання, він випадково спрямував погляд до покою, в якому на стіні висів портрет „батька Тараса". Офіцер через кілька хвилин дивився на нього, потім встав, подякував мамі за прислугу, вибачився за розлиту воду, погладив мене по голові і, вклонившись по військовому, вийшов.

Офіцер дотримав слова: на другий день „деньщик" приніс велику столову лямпу з умброю, з круглим ґнотом, великим скельцем „12-ою" і банку нафти.

До нас офіцер більше не показувався, але зі мною втримував дружні взаємини, раз навіть передав мамі пакет правдивого російського чаю.

* * *

Був березень. Одного вечора знову хтось постукав у двері і цей самий голос промовив:

— Добрий вечір в хату!

Мама відчинила двері. За порогом стояв знайомий офіцер, а за ним ще кілька старшин.

— Дозвольте ввійти — якось трохи нервово промовив офіцер, оглядаючися навколо.

Не чекаючи маминої згоди, пропустив своїх товаришів у кухню. Вони швидко ввійшли й офіцер закрив негайно двері.

— Хазяйко, це мої товариші по зброї. Всі українці, кияни.

Вони відрекомендувалися і почали ґуторити. Їхня мова трішки інша, краща за нашу, така дзвінка, милозвучна, така близька й рідна, так мило лоскоче вухо і прилягає до душі.

— Я бачив у вас портрет „батька Тараса" — продовжував офіцер. — Сьогодні річниця з дня його народження. Ми хочемо його вшанувати. Дозвольте зняти портрет зі стіни.

Офіцер поставив портрет на столі, видобув з кишені вишиваний рушник і заклав його за раму.

Старшини стали півколом при столі, один сказав коротку промову, якої я не розумів. Потім інший деклямував вірші „батька Тараса", врешті гуртом відспівали голосно „Заповіт".

Коротка святкова церемонія закінчилася. Офіцери подякували за дозвіл вшанувати „батька Тараса" і швиденько, наче крадькома висунулися із помешкання.

* * *

За кілька днів знову з'явився знайомий офіцер. Він був затурбований і схвильований.

— Австрійці з німцями повели контрофензиву. Буде великий бій за Немирів. Не знаю, чи доведеться мені побачити свою дружину і сина. Тут тобі, хлопче, пам'ятка від мене. Як підростеш, прочитай її.

Офіцер втиснув мені в руку книжечку оправлену в тверду обкладинку. Погладив мене по неслухняному волоссі, поздоровив нас по-військовому і вийшов.

Мама глянула на книжечку. Це був „Кобзар" Тараса Шевченка...

* * *

За кілька днів розшаліла страшенна баталія за Немирів. Австрійська армія, скріплена німецькою артилерією і пруськими пробоєвими з'єднаннями, почала гураганний гарматній обстріл містечка. Ми скрилися в костьолі, де ввесь час битви відправлялися благальні молебні. Середмістя Немирова згоріло дощенту. Під вечір гул битви улягся, переможні австрійсько-німецькі частини ввійшли до містечка.

Згоріла й наша хата, а з нею спопеліла й дарована мені офіцером російської армії, київським українцем книжка „Кобзар".

Але ні поетів портрет, ні його „Кобзар" не спопеліли в моїй душі. Добрячий погляд „батька Тараса" в кожусі й баранячій шапці і незнана мені книжка жевріли далі в дитячій пам'яті й уяві. Коли я підріс і війна скінчилася, в нашій хаті появився новий портрет „батька Тараса". Тільки тепер він сидів на кріслі в ясних панталонах і темному сюртуку з чорною биндою, зав'язаною на білій сорочці. Був без шапки. Мав ці самі добрячі очі, що дивилися з-під густих брів і ці самі звисаючі вуса. Появилася у нас теж книжка, що заступила спопелілий у згарищах дому „Кобзар", дарований мені царським офіцером. І я знав уже, хто цей таємний „батько Тарас". Я пильно читав і вивчав напам'ять деякі поетові вірші, хоч і не завжди все розумів. Але дитячою душею я відчував кожне словечко і кожен рядок написаного. Так я станув на шлях національного усвідомлення...

(Кінець)

ШЕВЧЕНКОВА ЗАПОВІДЬ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Списки полеглих українців у російських мундирах над рікою Уссурі 1968 року були навіть опубліковані в совєто-українських виданнях.

Тепер ця преса (як також і т. зв. уряд совєто-української республіки — члена Об'єднаних Націй без своїх посольств у будь-якій державі) соромливо і трусливо мовчить про нові українські жертви на бойовищах Афганістану. „Не за Україну, а за її ката!..." Ось чому Тарас Шевченко зі своїм вогненним словом такий непопулярний сьогодні саме в тій Українській ССР! Там — у Києві та у Львові, в Харкові та в Ужгороді — навіть за співання його „Заповіту" на міській площі карають молодь міліціонерськими палицями на місці, а опісля ув'язненням й адміністративними карами.

Бо Тарас Шевченко раз назавжди розкрив імперіялістичне, агресорське обличчя Московії, завуальоване — колись гаслами режимного православ'я і панславізму, а сьогодні — гаслами соціяльної справедливости й інтернаціоналізму. Шевченкові заповіді, перестороги й настанови не дозволяють українцям забути, що за тією димовою заслоною пропаганди таїться лише агресорська Москва-Росія з її традиційними російськими політично-стратегічними цілями. До боротьби з нею він кликав і кличе: „Борітеся — поборете..."

Піднявши голос протесту до самих небес проти винищування „муштрованих людей" всіляких національностей, Шевченко звинуватив політичних і військових керівників Росії в ґеноциді ще 135 років тому. Та настане той день і та година, коли на лаві міжнародного трибуналу сядуть т. зв. совєтські маршали й генерали, разом з партійними головачами, щоб відповісти перед людством за ґеноцид, здійснюваний досі в ім'я імперіялістичних цілей Росії.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ДЛЯ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. (О. Труш). — Згідно з рішенням Управи Відділу УККА і в порозумінні з представниками місцевих організацій Нюарку-Ірвінгтону, Н. Дж., на спільному засіданні дня 19-го лютого ц.р. покликано до життя Інформаційну Комісію для Перепису Населення у ЗСА, завданням якої було провірити поважні недоліки урядових чинників у цьому переписі супроти українського населення і поінформувати українське громадянство про перебіг цього перепису, який відбудеться 1-го квітня ц.р.

У справі недоліків відносно перепису вже зроблено конкретні кроки. Отже, вислано ряд листів з інформаціями і пропозиціями відносно українського питання до централі перепису населення, крім цього повідомлено зацікавлених у цій справі місцевих конгресменів й сенаторів.

Стверджуємо, що позитивним явищем є те, що цією справою зацікавилися американсько-українські ветерани, зорганізовані у своїй ветеранській формації, які будуть цими справами цікавитися й на майбутнє. У зв'язку з цим, що наближається дата цього перепису, а теж і для конкретної допомоги у переведенні цього перепису Інформаційна Комісія матиме своїх відпоручників в Українськім Народнім Домі в Ірвінгтоні, Н. Дж., у таких днях: 31-го березня, 1-го і 2-го квітня ц.р. За порадами і інформаціями просимо заходити до кімнати Українських Ветеранів, або кликати телефонічно на число (201) 372-9856 від години 7-ої до 9-ої вечора у вище подані дні. Поради й інфармації можна буде одержати в українській й англійській мовах.

Відбулися річні загальні збори 214 Відділу УНС при УСВТ „Ч. СІЧ"

У домівці УСВТ „Ч.Січ" 7-го березня відбулися річні загальні збори 214 Відділу УНСоюзу, який веде свою активність при УСВТ „Ч. Січ". Збори відкрив уступаючий голова Відділу Б. Сольчаник, який привітав присутніх, подав порядок дня, що його прийнято, та перевів вибір Президії зборів, до якої ввійшли: мгр. І. Хамуляк — голова, М. Якимів — заступник і І. Стефуришин — секретар.

Згідно з порядком дня відчитано протокол з попередніх загальних зборів, який одобрано, після чого звітувала уступаюча управа і Контрольна комісія. Згідно із цими звітами управа виявила живу активність у союзовій праці і тісно співпрацювала з управою УСВТ „Ч. Січ" у спортово-виховній ділянці з дітьми нашого Відділу.

Секретарка полагоджувала на час усі справи, зв'язані з її працею: виготовляла і посилала на час місячні фінансові звіти до Головної Канцелярії, взірцево провадила рекордову і касову книги, вела коресподенцію з членством і Головним Урядом.

Голова крім своїх обов'язків у Відділовій активності брав участь у більшості зборів Окружного Комітету УНС, на яких репрезентував 214-ий Відділ. Слабше, як в минулих роках, випала акція організації нових членів, але наш Відділ не був останнім в Окрузі. Під сучасну пору Відділ начислює 151 членів дорослих і молоді.

Після звітів управи відбулася коротка і ділова дискусія, у якій дискутанти висловлювали признання управі за її працю і старання фінансової піддержки від УНСоюзу для УСВТ „Ч. Січ". Після дискусії і відповідей на запитання окремих членів, Контрольна комісія подала внесок на уділення уступаючій управі абсолюторію з признанням, що збори прийняли одноголосно.

На пропозицію Любомира Рудзінського збори вибрали управу в такому складі: Б. Сольчаник — голова, Р. Яворський — заступник, А. Твардовська — секретарка, І. Стефуришин — касир, О. Твардовський — заступник секретаря і організатор Відділу, П. Якимів — член управи. Комтрольна комісія: мгр. І. Хамуляк, Я. Турянський і Р. Пиндус. Після зборів відбулася гутірка і перекуска.

О.Т.

Помер Микола Кошак, довголітній касир 414-го Відділу УНС в Ню Гейвені

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка з Ню Гейвуну, Коннектикат, що там у суботу, 22-го березня ц.р. помер на атаку серця на 86-му році життя Микола Кошак, довголітній касир 414-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариства ім. президента Августина Волошина.

Покійний народився в Косові, був учасником українських визвольних змагань та хорунжим Українських Січових Стрільців. Між двома світовими війнами був начальним директором Повітового Союзу Кооперати, а після Другої світової війни прибув до ЗСА, де відразу включився в українське громадське та союзове життя.

Бл. п. Микола Кошак осиротив дві доньки: Надію Лодинську з мужем Володимиром і синами Адріяном та Олегом і Оксану Шумило з мужем Ярославом і дочкою Любою та внуками, як теж брата Василя в Україні. Родина, приятелі, співробітники УНСоюзу та місцева українська громада відпровадили Покійного на вічний спочинок у вівторок, 25-го березня 1980.

БАНДА ОЗБРОЄНИХ ЗЛОДІЇВ У ЛОНДОНІ 24-ГО БЕРЕЗНЯ ЗАХОПИЛА панцерне вантажне авто, повне срібних злитків вартости 8,8 мільйона долярів. Скотланд Ярд каже, що озброєні бандити, переодягнені за поліціянтів, довершили цей напад і крадіжку. Тим часом невідомо, що сталося з автом, а його водій і два охоронники не постраждали, а були тільки замкнені в одному гаражі, де їх і знайдено. За грошима пропав слід.

Дня 26-го березня 1980 року припадає
ТРЕТЯ СУМНА РІЧНИЦЯ СМЕРТИ
Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

РОМАНА БРИКОВИЧА

СЛУЖБИ БОЖІ

за спокій душі Покійного

будуть відправлені

в церкві Успіння Божої Матері у Монтреалі, Канада;
у церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й.;
у манастирі оо. Василіян у Ґлен Кові, Н. Й.;
та у манастирі оо. Студитів „Студіон" у Кастель Ґондольфо, Італія.

Просимо Родину, Друзів і Знайомих згадати Покійного у своїх молитвах.

МАРІЯ БРИКОВИЧ,
КАТРЯ ЧЕРВОНЯК з родиною
ІВАН БРИКОВИЧ з родиною

ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ ЮРІЯ ШУХЕВИЧА

Ню Йорк, Н.Й. — Заходами Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, під патронатом Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА тут в суботу, 29-го березня ц.р., о год. 2:30 по полудні на Даґ Гаммершилд плаза при 47-ій вулиці і 1-ій евеню відбудеться велика демонстрація в обороні Юрія Шухевича. Організатори надіються на масову участь українського громадянства, зокрема молоді, у цій демонстрації.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Друзями і усім Українським Громадянством, що 23-го березня 1980 р., в Гартфорді, Конн., відійшов на Вічну Ватру, наш Незабутній ДРУГ

бл. п.

пл. сен. СТЕПАН ЧАЙКОВСЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленим Дружині і Родині Покійного висловлюємо сердечне співчуття.

Провід Пластових Куренів Уладу Старших

Пластунів і Пластунів-Сеніорів „Лісові Чорти"

Об'єднання б. Вояків Українських Армій - Станиця в Ню Гейвені, Конн.

ділиться сумною вісткою з усім Членством і Громадянством, що в суботу, 22-го березня 1980 р., помер, на 86-му році життя,

св. п. четар Українських Січових Стрільців

МИКОЛА КОШАК

один із перших, який в 1914 р. вступив в ряди УСС-ів.

Опечаленим Родині і Товаришам по Зброї висловлюємо глибоке співчуття.

Український Конґресовий Комітет Америки Відділ в Ню Гейвені, Конн.

в глибокому смутку повідомляє Українське Громадянство, що в суботу, 22-го березня 1980 р. відійшов у Вічність,

св. п. директор

МИКОЛА КОШАК

довголітній голова Контрольної Комісії Відділу та член багатьох українських організацій.

Опечаленій Родині складаємо глибоке співчуття.

„Дитина — це скарб нації"

(Слово виголошене на парохіяльній просфорі в Ню Йорку)

Дякуючи Богові, діждалися ми Нового Року 1980-го. Позвольте побажати вам усім від Батьківського Кружка при Академії св. Юра всього найкращого: здоров'я, успіху та не зазнати болю й страждань.

Оськільки ми тут так численно зійшлися, хочу поділитися з вами думками, які багатьох нас тривожать, непокоять. Казав колись Іван Франко:

„Знов рік минув! При вході
в рік новий
Погляньмо взад, на те,
що ми пробули.
Згадаймо, браття,
кожний крок кривий,
Всі помилки, що важко
промайнули,
І кожний вдар нещастя
громовий,
І як з нещасть пробутих
ми здобули
На дальшу путь собі живу
науку,
То в них знайдем
будущих вдач поруку!"

Знайти поруку за свою жертвенну працю в сьогоднішній день — тяжко. Батьківський Кружок при Академії св. Юра знайшов ту поруку, хоч дуже часто ми у своїй праці наражалися на різні образи та непорозуміння. Але ми на таке не звертали уваги і продовжували свою працю, ми керувалися почуттям повновартости та переконанням, що усякі голосні гасла партій чи організацій є порожні та мертві, якщо собі не усвідомити, що найкращою та найміцнішою зброєю нашої нації на еміграції є своя рідна українська школа, а найвартіснішим та найстатечнішим воїном є українська дитина в українській школі.

Дитина — це скарб нації! За кожня одну дитину перед нацією відповідає уся громада. І от прийдеться раз стати до звіту, хай би навіть перед самим собою: що зробив я чи зробила для добра своєї громади, своєї нації? Який буде той звіт? Ми побудували чудову українську школу з великими вікнами. А далі що? А тепер хай діється воля Божа!

Ми будемо будувати музеї, організаційні будинки — поможемо поставити різні коробки, байдуже, яка з них буде користь. Я задоволений, я дав сьогодні свою лепту. А що буде завтра? Але сьогоднішнім днем існування нації не кінчається. Наші діти є „завтра". Оце і є той ланцюг без кінця, оце є те віковічне продовження нації, а нашим обов'язком є подбати про те продовження.

Тому нам усім мусить залежати на існуванні української школи, де від перших шкільних років вщіплюється дітям любов до рідного, гордість і пошану до минулого, знайомиться її з українською культурою, літературою, традиціями, звичаями. Тут наші діти вивчають українську пісню! Це є гніздо морального та національного розвитку наших дітей! Рідна школа підсилює ті ідеї, заростки яких вони дістали у рідній хаті. Хоч і деколи вони розмовляють поміж собою по-англійськи, але у них у тому віці підсвідомо вкарбовується почуття їх національної приналежности і, вийшовши з Академії, воно у чужому середовищі гостро оживає і реагує на всяку дрібничку, виявлену чи сказану супроти їх нації. Вони не згубилися у великому чужому морі! А це якраз і є те, чого ми хочемо осягнути, що є нашим обов'язком. З поміччю рідної школи ми продовжили існування своєї нації, що є завданням політичної еміграції!

Але кожда ідея мусить мати фінансові підстави. На жаль — без фінансів тяжко ідеї досягти. Так і наша школа. Без нашої фінансової допомоги школа не зможе працювати та продовжувати таку важну роботу. Оплата батьків не вистачає, щоб задовольнити усі потреби школи, бо, на жаль дітей постійно меншає, а підвишити шкільну оплату до неймовірної висоти — не можна в сьогоднішних економічних обставинах. Ми б згубили багато дітей, бо не всім батькам було б під силу оплачувати школу.

Якщо б дирекція школи відкрила двері для чужинців, наша академія була б переповнена, і тим і фінансово би стояла краще. Але хіба ж на те ми всі складали так тяжко зароблений гріш?

Українська кредитова кооператива „Самопоміч" зрозуміла ті тяжкі обставини, і на кожне прохання Батьківського Кружка відзивалася прихильно, даючи велику фінансову допомогу. Протягом двох років Кредитівка дала на школу понад 20 тисяч долярів.

І от ось тут хочу звернутися до вас, шановні громадяни та представники різних організацій, допоможіть і ви! Українська душа дуже м'ягка та жертвенна. Яку чудову школу та церкву побудовано з вашою поміччю! Буде великим гріхом, якщо будемо примушені закрити нашу школу з фінансових причин.

І приходить мені на думку, які щасливі були б наші брати на Україні, якби вони могли своїм дітям дати те, що можете дати ви! Вони страждають і роками мучаться та караються за одну соту того, що Ви можете дати своїм дітям без мук та страждень!

Якщо ми спільними силами утримаємо свою школу, ми доведемо своєму народові в Україні, що ми його муки виправдали. Це одиноке, що ми можемо ось тут зробити!

І от на початку нового року — постановіть собі кожний із вас, що допоможе рідній школі, бо вона варта того, вона на високому рівні як академічнім, так і моральнім. Ті, що мають дітей шкільного віку, мусять пам'ятати, що місце їхніх дітей тільки в українській школі, а ті, що вже виховали дітей, повинні допомогти фінансово утримати школу. І тоді — правдою буде; що:

„Злічімо кожний луч
нового світла,
Що прояснив наш розум
в рік оцей!
І кожну в нім хвилину,
що огріта
Сердечною любовою
до людей,
І кожне слово братнього
завіта,
І часне діло й ясний блиск
очей —
Це скарб живий! Щаслив,
хто в жизні путі
Багато цього скарбу
вспів здобути!"

Наталія Канюґа

АКЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

багато поміж собою розмовляли,а,коли сіли в автобус, посідали в різних кінцях його і далі вели розмову українською мовою про ті ж речі, що й перше. В автобусі спочатку панувала мова російська, а потім все — велике й мале — перейшло на мову українську. Приклад заохочує до наслідування. І ось в тім суть цього нерівного двобою з могутньою колоніяльною російсько-комуністичною імперією, що його ведуть правозахисники. Вони дають приклад іншим, як треба гідно жити; показують, що не можна так по-рабському гнутися, як гнеться пересічний обиватель в СССР.

Так невгнута і достойна постава членів Української Гельсінкської групи в Києві доводить до божевілля окупанта, тому репресивним совєтським органам так страшенно залежить на тому, щоб добитися покаяння, щоб зламати волю цих осіб. Читаємо чимало про те, що ось хворого Валерія Марченка з в'язниці возили в Україну, пропонуючи всякі блага — і волю, — коли він покається в своїх „злочинах". І відповідь падає: Ні! Хворий, окалічений в катівнях російської Півночі й Сибіру, молодий український письменник і журналіст, не хоче зберегти собі життя ціною зради свого людського сумління. Возили на таку саму „обробку" і Тихого, Руденка й Ребрика та багатьох інших, і не знайшлося жадного, хто б не витримав, хто б сказав: буду працювати для вас. Ось та сила моральна, ось той духовий гарт, що тримає при житті цей рух: „Контра спем сперо..."

На місце заарештованих і впалих, стають нові. Тому не слід впадати в песимізм, навіть, як Сахаров заарештований. Ще не все пропало. Ось в Росії до розгромленої урядом організації християн відразу вступило 14 нових членів. Це саме спостерігаємо і в Україні: за час існування Гельсінкської групи там у ній перебуло вже 25 осіб...І в яких умовах?!

Тепер перед нами преважливе завдання, — каже генерал, — промовити голосно на Мадридській нараді проти найгіршого в світі порушника людських прав — СССР. Тут велике і навіть вдячне завдання для української еміграції — показати, що сама угода, крім „третього кошика", страшенно не вигідна Заходові, а з неї користає сам Совєтський Союз. Треба діяти через уряди країн, яких ми є горожанами: через Канаду, через ЗСА. Треба засудити СССР у Мадриді, — кличе генерал Григоренко. — І сказати, що через недотримання угод самі Гельсінкські угоди недійсні.

Важливо дуже,навіть найважливіше, щоб примусити Совєтів проголосити загальну амнестію, попереду всього — звільнивши всіх членів Гельсінкських груп. Треба цієї амнестії вимагати неухильно, узалежнивши від неї сам договір. Без загальної амнестії — не дійсний договір!

Натомість слід вимагати нормального договору, як це завжди водилося в світі після воєн. — Тут говорить вже Григоренко, військовик, який знає добре „правила гри" військової. Чому, — питає генерал, — вже 35 років нема договору? Бо СССР не хоче уступитися з захоплених безправно теренів! Цьому слід покласти кінець.

Далі говорить цей визначний правозахисник про зміну, яка наступила серед членів руху опору в Україні. Тоді, коли спочатку наголошувалися захист прав, то тепер вже не йде мова тільки про захист окремої особи, а про захист цілої країни. Відомий документ „Лист 28-ох". Ці 28 осіб вимагають повної самостійности Україні. Знаменне в цьому є те, що про самостійність вони сказали тепер і не дістали смертного засуду так, як це було з Лук'яненком у свій час і за ту саму вимогу. Тож на вищий щабель стає боротьба за національне визволення в Україні.

Має ген. Григоренко і побажання до нас, як громади. Перестерігає від отаманщини, на яку — він твердить — ми хворіємо. Мадридську справу доведемо до успішного кінця не тоді, як засвищуть коням у похід і на тачанках помчаться отамани. В боротьбі з таким пострахом-велетнем, як СССР, тачанки й молодецький свист не впораються. Треба мудрої дії, спільними силами. Ось Гельсінкська група закордоном не робила таємниці з своїх плянів, хоч це була їх ініціятива — Мадрид, поїздка в Еспанію. Українці пішли і до інших національних Гельсінкських груп: росіян, литовців, естонців, чехо-словаків, поляків та інших. Головне, що Група пішла до СКВУ. І ось тут вся справа довірена СКВУ, щоб він координував дії. Розпорошувати на безліч наявних на еміграції груп — не корисно.

Тут Григоренко на превелике задоволення й оплески присутніх, закликав всіх гуртом „обух сталить". Всі разом! Тоді буде якийсь з усього хосен. Генерал застерігався при тім, що він говорить про моральні аспекти конечно спільної дії. Про фінансову сторону — він не журиться, бо відгук жертвенних людей гріє його серце: фонди надходять, люди дбають про Групу і її справу. Групі потрібно людей до праці, бо самими чотирма людьми всього не охопиш. Закордонне Представництво Гельсінкської групи добилося вже статусу неприбуткової організації від американського уряду, і це добре. Збірка фондів відбувається задовільно, але всі, що можуть дати, побажано, повинні це зроби ти. Видані брошури з метою інформації про діяльність Групи і з метою здобути фонди на видатки Групи, яких годі уникнути.

Особливо, видно, подобається прелеґентові брошура „Чи може кріль врятуватися?" Вона вийшла англійською і українською мовами. Ця дотепна назва брошури має символічний характер: кріль — це Европа, а „удав", полоз - боа констріктор — це Совєтський Союз. На обкладинці така й ілюстрація: полоз наставив пащу і кролик ось-ось в неї потрапить. Видана брошурка Групою і вона дає багато інформацій про все, що стосується Мадридської конференції і потреби наших акцій там. На залі можна було цю брошурку набути за одного доляра, що багато присутніх і вчинило.

Тому, кончаючи свою промову, голова Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи закликав всіх твердо протиставитися намірові „удава" проковтнути Европу, а далі і світ. Ми повинні впливати, як уже сказав перед тим, на уряди своїх вільних держав, бо тільки з виступами таких урядів рахуватиметься СССР.

Виступ Ніни Строкатої-Караванської

Ніна Караванська

По доповіді генерала з короткими з'ясуваннями виступили всі учасники віча. Першою була д-р Ніна Строката-Караванська. Не тяжко було бачити, що вона завоювала серця своєю появою і своїм словом. Вона вказала на перемогу над страхом тепер в Україні, зробила добру аналізу нової ситуації, яка витворилася на нашій землі. Це нові часи, коли цілковито зруйнована база землеробська нашого народу. Сталася перебудова структури нашого суспільства, хоч сталася і незалежно від нашого власного бажання. Отже витворилася нова дійсність, з якою треба рахуватися.

Процес урбанізації, відрив від землі відбувся. Ми втратили той компонент народу, що був зв'язаний з землею і хотів за неї змагатися. Вони вимерли під час штучного голоду. В сучасних умовах — не маса, а національна еліта рішає про боротьбу. Ця еліта — сильна своїм духом, знанням і авторитетним словом. Ми маємо сьогодні надзвичайну інтелектуальну еліту І хоч ворожий режим в Україні дуже сильний мілітарно, то моральна,етична і духова сила є по боці цієї еліти, яка обрала собі шлях опозиції до влади. Обрала свідомо і йде на нечувані жертви, щоб відстояти свій народ. Тяглість є: шестидесятники, правозахисний рух.

Совєтський бандитизм, що розпаношився в Україні, забирає жертви — цвіт, духову еліту народу. Це страшне. Як відновити її знову? Це трагічне питання нашого часу. Але самі репресії, їх розмах свідчать про те, що правозахисників бояться.

В Гельсінкських угодах українці побачили можливості розгорнути опозиційну дію. І найважливішою справою в тім є те,що це вперше хтось в СССР голосно оголосив, що контролюватиме поведінку влади, контролюватимуть державу, виконання Гельсінських умов. Нечуване досі стало дійсністю, не зважаючи ні на що. Це унікальність ситуації тут, — казала Ніна Караванська.

Говорить Леонід Плющ

У виступі третього промовця цього віча, Леоніда Плюща, ми почули про майже благання Раїси Мороз рятувати Зіновія Красівського. І тут виникає дилема, своєрідне протиріччя: рятувати окремих людей, окрему особу, коли в той сам час ідуть нові арешти сотень і тисяч людей? Леонід Плющ дав відповідь на співвідношення поміж абстрактними і конкретними діями в цій страшній дилемі, жорстокому виборі поміж конкретною людиною, якій болить „печінка", і поміж рятунком усіх. Він побоюється, що ті, які втікають від безпосередньої конкретної праці в обороні конкретних людей, вибирають собі „легшу" ролю: абстрактний захист, абстрактна країна, абстрактні заяви, які приємні емоційно, але конкретно нічого не дадуть окремій особі, яка несамовито страждає. Абстракт не має „печінки", отже, йому не болить. І ось тут приходить Мадрид і нагода об'єднати обидва ці аспекти визвольної акції.

Зовсім конкретно ось що має на увазі Плющ: візьмемо Горбаля, якого тепер цинічно обвинувачено в насильстві якоїсь жінки. Він сам музикант так, як музикант і Смогитель, заарештований вчасніше. Боротися за одну людину чи за всіх? Треба для правильности поширити базу: композитор Шостакович у своїх спогадах подав докази про розстріл українських кобзарів совєтською владою в традцятих роках. Це дає можливість боронити Горбаля-музиканта, поширивши значно оборону, виставляючи в тім контесті і розстріл кобзарів — нищення культури музичної в цім випадку і взагалі культури українського народу.

Леонід Плющ

Про розстріл кобзарів мало знають у світі. Їх розстріляли, бо вони співали про голод. Вони були історичною пам'яттю народу. Можна тут включити і вбивство композитора Володимира Івасюка, поєднуючи кампанію за одну людину з ширшою проблемою. Тоді ми вирішуємо боротьбу за *велику* справу, але не абстрактну. І тут Леонід Плющ наголошує потребу ставити питання в глобальну площину, ставити питання по-світовому.

Слід поміркувати і про те, щоб пов'язати Афганістан з українським питанням. Навіть питання екології... Якщо ми зачепимо в чужому серці західніх людей співзвучну нам струну, то тоді вони допоможуть і нам у наших справах. Леонід Плющ також висловив признання українській еміграції за її подиву гідну зорганізованість, чи не найкращу, яку він бачив з усіх еміграцій світу, і якщо вона мудро сконцентрує свою дію, то Мадридська конференція, хоч і не ров'яже всіх проблем, але вона багато причиниться до посилення боротьби в світі і за людські і за національні права.

Виступ Надії Світличної

Надія Світлична.

Надія Світлична, улюблениця нюйоркської публіки, прочитала, між іншим, „Доручення" вісьмох членів Київської Гельсінкської Групи для ген. Григоренка очолити представництво Групи закордоном. У „Дорученні" уповноважується також Леоніда Плюща для виконування праці Групи. Підписи під „Дорученням" з року 1978-го таких членів УГГ: Олесь Бердник, Віталій Калиниченко, Іван Кандиба, Оксана Мешко, Василь Січко, Петро Січко, Василь Стрільців. Надія Світлична прочитала цей документ Київської Гельсінкської Групи, щоб „баламутство не ширилося", бо дехто і досі ставить під сумність леґітимність Закордонного Представництва УГГ. У її виступі пригадала Світлична також про етичні засади, якими керується Група у своїх відношеннях до всіх проблем: про принцип довір'я, який панує серед всіх членів Групи і вдома і тут.

Крім підкреслення важливости нашої участи в Мадридських нарадах, Світлична поділилася з авдиторією видавничими плянами Групи: буде появлятися періодичний місячник, інформативний „Вісник" УГГрупи. Ця публікація, до редакційної колеґії якої вона, Світлична, входить, матиме своїм завданням нотувати все, що стосується репресій окупаційної влади в Україні, щоб розпорошені матеріяли не пропадали марно. Вона звернулася також із закликом до української громади підтримати фінансово „Вісник" і також допомогти збиранням матеріялів. Не все, що приходить з України, — Гельсінкська Група має в себе:чимало матеріялів про справжній стан правозахисного руху в Україні, — можуть подати і окремі особи чи гурти людей, що мають контакт з Україною і українцями в ній. „Вісник" хоче присвятитися збиранню і зберіганню всіх таких матеріялів, і в цьому ми повинні допомогти. „Вісник" вийде ще перед Мадридом.

Запити і відповіді

Після закінчення цієї доповідальної частини віча, розпочалися запити і відповіді. Чимало питань було безпосередньо до головної доповіді і головного промовця Петра Григоренка і він на всі давав вичерпні відповіді, хоча вони не завжди всіх запитуючих задовольняли.

При запитах спостерігалось також в дії довір'я одного до одного членів УГГ і взаємну пошану, коли один чи друга з чотирьох учасників віча поспішали доповнити, уточнити, вияснити відповідь попереднього запитуваного.

Питання подавалися на картках для заощадження часу і уникнення „промов", як це в нас часто буває, коли присутні замість конкретного короткого питання проголошують довшу чи коротшу „доповідь". Всіх питань, на які присутні почули відповідь, було чимало, але ще лишилося з десяток, коли модератор програми адв. Онуфрик запитав залю, чи вичерпати всі запити, чи закінчити віче. Тому, що вже була пізня година, зібрані одноголосно ухвалили віче закінчити.

Але ще з годину із залі не розходилися люди, вітаючись з чотирма учасниками віча і з тими членами УГГрупи, що були не на сцені.

Цей Вечір-віче дав Українській Гельсінській Групі на Мадридські видатки коло тисячі долярів у датках. Було також переведено збірку на „Вісник".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відд. УНС у церковному приміщенні — 37-09 31-ша Авеню, о год. 4:30 по пол. На порядку звіти відділового уряду і різні союзові справи. Проситься членів вирівнювати залеглі вкладки. — М. Хоманчук, секр.

● РОЗШУКИ ●

ANNA ARTEMENKO
contact WILLIAM W. GRESHAM
c/o Dr. Thomas J. McIlveen
605 S. First, Chickasha, Okla. 73018